

2023-05-16 08:41 CEST

Sluta bekämpa din trädgård – lär dig älska ogräs och vilda växter

I våra trädgårdar pågår ett ständigt sorterande – fina växter ska in, fula ska ut. Men vad är det *egentligen* som skiljer dem åt?

Vår enkelspåriga syn på växter är ett hot mot den biologiska mångfalden. Vi behöver lära oss att älska så kallade ogräs och skapa levande platser som välkomnar många arter.

Vad är en trädgård? En plats för rekreation och samvaro, en plats för att odla mat eller nyttiga eller vackra växter. Näring och skönhet. Många av de så kallade ogräsen kan ge oss både det ena och det andra. Ändå får de inte vara

med!

Varifrån kommer normerna och värderingarna?

Historiskt var den tuktrade och ansade trädgården något som bara överklassen kunde unna sig. Adel och kungligheter imponera med ståtliga parkanläggningar. För enklare folk har försörjning och odling av mat varit fokus.

Vid 1800-talets mitt byggdes fler bostäder och fler fick tillgång till trädgårdar. Trädgårdsmästare tog hit exotiska växter som kolonialismen fört till Europa, och med ökande välstånd blev trädgården en statusmarkör också för medelklassen. I förlängningen ledde det till att vi idag i har samma ohållbara slit-och-släng förhållande till växter som till kläder.

På våren när det är rusning till plantskolorna där vi köper nya, fina, ofta lite svårödlade växter från andra delar av världen. Sen åker vi hem och planterar – och det här det intressanta uppstår – då rensar vi bort många av de växter som redan växer villigt och glatt i trädgården. Man skulle kunna kalla det för en sorts trädgårdsrasism. Utan egentlig kunskap har vi valt ut vissa växter och gett dem lägsta status – vi vet ofta inte varför vi inte gillar dem, bara att de ska bort.

Trots det ökande odlingsintresset är idealbilden av trädgården på många håll ett prydligt sällskapsrum inrett med soffor, kök och grillar. En plats att tukta och städa, helst belagd med betongplattor eller trädäck. Så långt ifrån natur man kan komma.

Det finns också en övergripande enighet om att goda grannar och hederligt folk bekämpar maskrosor och klipper gräsmattan ända ut till asfalten. Så vi lägger stor möda på att gräva upp och rensa bort ogräsväxter och sedan köra dem till återvinning eller bränna dem. En ohållbar verksamhet som skapar överkonsumtion och slöseri. Och som tar så mycket av vår fritid!

Växternas biologiska funktioner har kommit i skymundan i takt med att kunskapen om naturens kretslopp, ekologiska system och biologiska mångfald har minskat.

Det är många som är beroende av mångfalden – insekter, fåglar, groddjur och vilt. Och vi behöver dem! Utan dem, ingen som håller efter skadedjur, ingen pollinering av odlade växter som bär och frukt.

Pollinera Sverige vill bidra till att förändra normen för vad en trädgård ska

vara och öka intresset för de växter som naturligt finns i vår närhet, alla de vilda som kallas ogräs.

Vill du vara med och arbeta för ökad biologisk mångfald?

Sitt gärna ner en stund bland maskrosor, fibblor, klöver, kirskaål och kungsmynta och njut av en kopp kaffe istället för att jaga omöjliga ideal, så gör du världen en tjänst.

Hjälp till att förändra normen!

Ta bilder på dina bästa ogräs, dina faunadepåer och högar med kvistar. Lägg upp i sociala medier och tagga med #älskaogräs, så hjälps vi åt att förändra bilden.

[Fem recept på vilda växter från Lisen Sundgren](#)

Hur vi behandlar växter och jord har stor inverkan på miljön.

I Sverige finns 2,6 miljoner trädgårdsenheter. Den totala arealen motsvarar ytan för hela Blekinge. Det uppskattas också att sammantaget 6,6 miljoner av Sveriges invånare har tillgång till odlingsmöjligheter. Nära 50 procent av trädgårdarnas yta upptas av gräsmatta, medan lite mer än 10 procent kategoriseras som vildvuxet.

*Ur Fritidsodlingens omfattning i Sverige av Lise-Lotte Björkman
Fritids Odlingens Riksorganisation, FOR 2012*

Pollinera Sverige har lanserat Pollineringsveckan för sätta fokus på de pollinerande insekterna, och vikten av biologisk mångfald. Veckan pågår detta år 20–28 maj.

Sedan 2021 har utställningen SURR, som Pollinera Sverige producerat med

fotografen Lena Granefelt, turnerat till 10-talet platser.

Pollinera Sverige arbetar för att sprida kunskap om pollinerande insekter och deras livsviktiga arbete i trädgårdar, odlingar och vild natur.

Projektet startades 2017 av Anna Lind Lewin och Lotta Fabricius Kristiansen och får bland annat stöd från Jordbruksverket.

Läs mer på pollinerasverige.se

Lista på ogräs som älskas av pollinatörer:

Baldersbrå
Brännässla
Cikoria
Fibblor
Färgkulla
Häckvicker
Hundkex
Kamomill
Kardborre
Kirskål
Knölklocka
Kungsmymta
Kråkvicker
Maskros
Pipdån, toppdån, hampdån
Rallaros
Renfana
Rödplister/Vitplister
Röllika
Sommargyllen
Svalört
Svartkämpe
Tusensköna
Tussilago
Vitklöver, rödklöver
Åkerviol
Åkervädd

Pollinera Sverige arbetar för att sprida kunskap om pollinerande insekter och deras livsviktiga arbete i trädgårdar, odlingar och vild natur.

Projektet startades 2017 av Anna Lind Lewin och Lotta Fabricius Kristiansen som också lanserade Pollineringsveckan i Sverige.

Pollinera Sverige får stöd från Jordbruksverket.

Läs mer på pollinerasverige.se

Kontaktpersoner

Anna Lind Lewin

Presskontakt

Kommunikationsansvarig. Grundare av Pollinera Sverige och Pollineringsveckan.

anna@pollinerasverige.se

070-656 31 31

Lotta Fabricius Kristiansen

Presskontakt

Rådgivare och forskare med fokus på pollinering och bihälsa.

Grundare av Pollinera Sverige och Pollineringsveckan.

lotta.fabricius@apinordica.se

+46 70 735 28 58